

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR

hlavního města Prahy

ZPRÁVA O STAVU POŽÁRNÍ OCHRANY V HLAVNÍM MĚSTĚ PRAZE ZA ROK 2001

V Praze dne 31.ledna 2002

Předkládá : **pplk.Bc.Dalibor Gosman**
ředitel HZS hl.m.Prahy

ZPRÁVA O STAVU POŽÁRNÍ OCHRANY V HLAVNÍM MĚSTĚ PRAZE ZA ROK 2001

Předkládaná zpráva o stavu požární ochrany v hlavním městě Praze za rok 2001 byla zpracována ve smyslu § 30 zák. č. 133/1985 Sb. o požární ochraně ve znění zákona č. 237/2000 Sb. podle § 3 Nařízení vlády č. 172/2001 Sb. k provedení zákona o požární ochraně.

Hasičský záchranný sbor hl. m. Prahy je součástí Hasičského záchranného sboru České republiky a plně spolupracuje s představiteli hl.m.Prahy, s odbory Magistrátu hl. m. Prahy a s představiteli a odbory městských částí .

Základním posláním Hasičského záchranného sboru hlavního města Prahy je chránit životy, zdraví a majetek obyvatel hlavního města a poskytovat pomoc při mimořádných událostech. Stanovené povinnosti zajišťovalo v roce 2001 celkem 838 příslušníků (z toho 650 ve směnné službě) a 30 občanských zaměstnanců. Během uplynulého roku byly na území města evidovány celkem 7.173 události, ke kterým byly přivolány hasičské jednotky nebo jejich orgány. K okamžitému nasazení je na 11 stanicích HZS hl.m.Prahy připraveno 30 dopravních vozidel a cisteren, 13 automobilových žebříků a 5 vysokozdvížných plošin a 22 speciálních zásahových vozidel (např.autojeřáb, vozy s vyprošťovací technikou nebo s protichemickou výbavou apod.). Kromě toho je v aktivní záloze ještě 115 vozidel a dalších druhů doplňující techniky jako jsou např.čerpadla, osvětlovací nebo destrukční agregáty atd.

Zpráva obsahuje tyto kapitoly :

- I. Úvod ..... str. 2
- II. Preventivně výchovná činnost ..... str. 4
- III. Plnění úkolů uvedených v koncepci PO..... str. 6
- IV. Přílohy
  - Statistická ročenka HZS hl.m.Prahy 2001
  - Výkon státního požárního dozoru za rok 2001 – Zpráva odboru prevence

I. Úvod

Uplynulý rok byl pro příslušníky a občanské zaměstnance Hasičského záchranného sboru hlavního města Prahy zřejmě jedním z nejnáročnějších v posledních letech. Nejednalo se pouze o podstatně zvýšenou zásahovou činnost, o další nárůst odborné činnosti složek prevence, ale také o velice závažné skutečnosti související s teroristickými útoky ve Spojených státech 11. září a následně, těžko uvěřitelné množství tzv. „antraxových“ obálek (do 30.11 celkem 348 případů). Nejsložitějším úkolem bylo ale zvládnutí rozsáhlé problematiky úkolů a povinností v minulosti plněných civilní ochranou při uplatnění veškerých nových legislativních předpisů. Odpovědně splnit všechny uvedené požadavky nebyl opravdu snadný úkol, avšak potřebné služby hasičských orgánů prevence a jednotek represe bylo nutné obyvatelům hlavního města řádně poskytnout bez omezení.

Činnost jednotlivých organizačních úseků sboru, které podporují a zajišťují uvedené složky, byla zaměřena na pravidelnou celoroční práci a zároveň byly uváděny do praxe legislativní změny. Pro kancelář ředitele to znamenalo zabezpečení bezproblémového přechodu do služebního poměru a používání nových softwarových produktů. Dalším úsekům se rozšířila agenda o již zmíněné úkoly převzaté civilní ochrany. Je pochopitelné, že i zde byla řada problematických situací k řešení. Ve spolupráci a za podpory představitelů a orgánů hl. m. Prahy pokračovala potřebná obměna a doplňování požární techniky, kdy byl především dokončen program nákupu potřebných automobilových žebříků – s dostupnou výškou 30 m /2 kusy/ a 52 metrů /1 kus/. Byla doplněna také další speciální technika /kontejnerový program/ a doslova v bojových podmínkách začal být naplno využíván analyzátor nebezpečných látek. Rozsáhlá finanční podpora města se týkala také stavební činnosti, kdy kromě jiného byla zahájena dostavba objektu mužstva na centrální stanice v Sokolské ulici.

V rámci předpokládaného vstupu České republiky do Evropské unie jsou připravovány jednotlivé kroky k zavedení nového tísňového volání linky 112. Ve spolupráci s generálním ředitelstvem HZS ČR byli přijati jazykově vybavení operátoři a v průběhu roku 2002 bude zahájen zkušební provoz. Mezinárodní spolupráce a celosvětové události se odrazily také v činnosti speciálních zásahových skupin HZSP určených pro pomoc v zahraničí. Na základě žádosti centrály NATO v Bruselu se den po událostech 11. září připravoval, a byl připraven k odletu, záchranný tým složený z příslušníků pražského sboru s cílem New York. Za nabízenou pomoc americká strana poděkovala, ale nevyužila ji.

Součástí činnosti HZS hl.m.Prahy je také oblast statistiky a analýz, postihující nejen zjištění důsledků požárů, nehod či havárií, ale také vlastní činnosti hasičských jednotek. Předložená tabulka č.1 postihuje jednak vývoj výše přímých škod vzniklých požáry, jednak finanční objem hodnot, uchráněných zásahy hasičů. Výše škod a uchráněných hodnot jsou pochopitelně ovlivňovány ekonomickými faktory mimo vliv hasičů. Údaje o zraněných resp.usmrčených osobách vypovídají mimo jiné o stresujících faktorech, vznikajících při interakci záchranářů s oběťmi zejména dopravních nehod a požárů. V uplynulém roce byl oproti průměrnému počtu velmi výrazný nárůst počtu zraněných osob (cca o 77 případů), kterým hasiči poskytovali účinnou pomoc. Evakuace osob probíhá bez přímé účasti hasičů a proto je výjimečným údaj z roku 1998, kdy se při požáru ve stanici metra „Můstek“

samovolně evakuovali cestující z obou tras v této stanici. Uvedená data potvrzují záchranné poslání hasičských sborů.

Tabulka č.1 „O důsledcích událostí“	1997	1998	1999	2000	2001	průměr z 5 let
požáry - přímá škoda (v mil.Kč)	172,914	127,016	319,577	173,144	117,65	182,06
uchráněné hodnoty jednotkami (v mil.Kč)	598,28	264,159	1942,126	690,242	456,161	401,768
zraněno osob celkem	520	539	530	570	637	560
z toho při požárech	102	127	97	110	85	104
usmrceno osob celkem	93	105	97	130	113	108
z toho při požárech	11	11	8	7	7	9
záchrana osob při požárech	24	14	81	163	28	62
evakuace osob při požárech	1358	*9591	276	90	27	#438

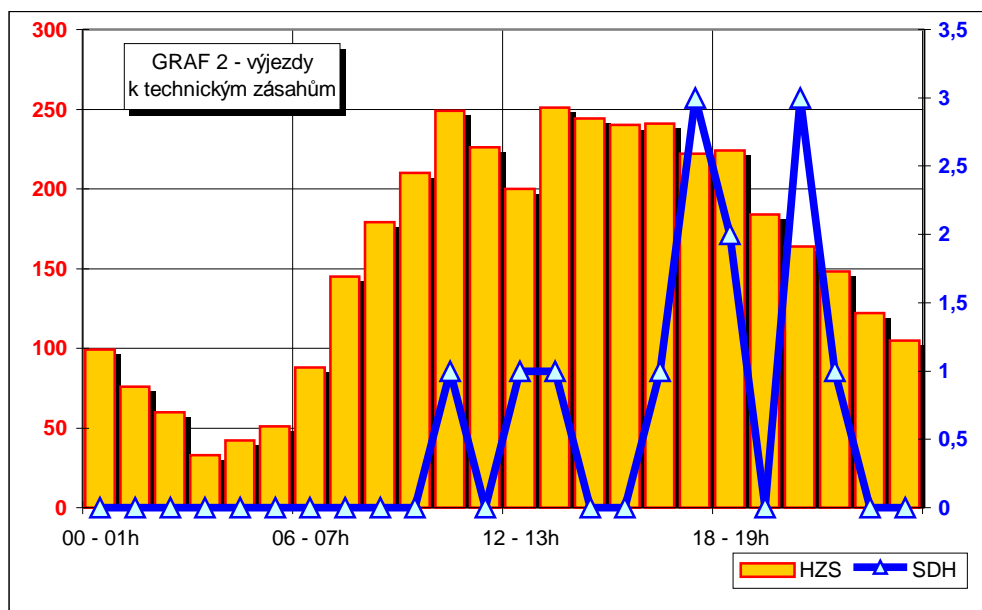
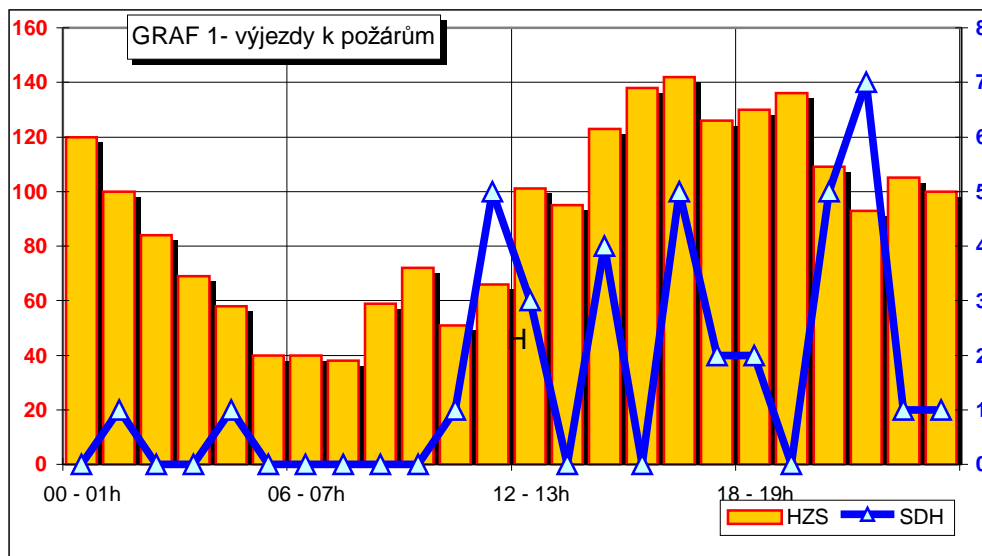
*metro

za 4 roky

Další rozbor představuje objem pracovní doby strávené u zásahů. Uvedený pětiletý průměr je **76,56% celkové doby denní služby** jednotek HZS hl.m.Prahy a podniků (bez započtení noční pohotovosti na pracovišti !), představující aktivní práci při zásazích. Zbývající část pracovní doby je určena pro školení, výcvik, práci s technikou a odpočinek. Rozložení doby výjezdů je patrné z následujících grafů č.1 a 2. Údaje o počtu nasazovaných hasičů dle druhu události ilustruje náročnost práce při požárech, kdy dlouhodobě vyšší než při ostatních druzích zásahů.

TABULKA č. 2 „O jednotkách“	1997	1998	1999	2000	2001	průměr z 5 let
celkem hodin u zásahu	4912	4396	4236	4281	4537	4472
z toho HZS Praha	3919	3378	3345	3446	3642	3546
průměrný počet hasičů u události	8,00	7,78	7,36	7,56	7,21	7,58
z toho při požárech	9,90	9,43	9,20	9,53	9,09	9,43
průměrná vzdálenost k události v km	4,93	5,06	4,86	4,99	5,14	4,99
z toho při požárech	5,22	5,27	4,95	5,16	5,03	5,13

Další údaje, ilustrující náročnou záchrannou práci, jsou například doby předpokládaného možného odpočinku v protikladu s reálnou skutečností. Na profesionální hasiče jsou kladeny vyšší požadavky než na spolupracující složky. Pro předkládanou „Zprávu o stavu PO“ byly zpracovány údaje z průběhu požárů a technických zásahů na území hlavního města v období roku 2001. Graf 1 znázorňuje porovnání doby výjezdu jednotek HZS hl.m.Prahy a jednotek dobrovolných hasičů k požárům dle hodin dne v roce 2001. V době od 23,00 do 11,00 hodin zajišťují výjezdy k požárům jednotky HZS hl.m.Prahy, přičemž doba od 00,00 do 06,00 hodin je pohotovost na pracovišti a přesto podíl výjezdů k požárům v této době je 21,46%. Výjezdy dobrovolných jednotek k požárům dosahují 5,2% počtu jejich výjezdů. Z posledních pět let nebylo třeba vyžadovat tuto součinnost ve větším počtu případů přesto je ale dobrovolná složka hasičských jednotek významnou zálohou pro závažné nebo rozsáhlé zásahy. Obdobná situace je na Grafu 2, kde výjezdy jednotek HZS hl.m.Prahy k technickým zásahům v noci dosáhly 9,49 % z celkového počtu takových výjezdů.

Ve dvou přílohách ke „Zprávě o stavu požární ochrany“ jsou zahrnuty další podrobné údaje o plnění základních úkolů úseku prevence a represe, které plní zákonem stanovené poslání Hasičského záchranného sboru hl. m. Prahy.

II. Preventivně výchovná činnost

Preventivně výchovné činnosti se zúčastňují všechny organizační složky HZS hl.m.Prahy. Nejedná se pouze o činnost spojenou s předáváním odborných a speciálních znalostí a zkušeností veřejnosti, ale v neposlední řadě také o činnost osvětovou a propagační, která nenásilnou formou vede především děti a mládež k odpovědnému přístupu k požární ochraně a k bezpečnostní problematice. Činnosti lze rozdělit do sedmi okruhů:

a) přednášková činnost:

1. Regionální seminář „Obecně nebezpečné trestné činy Praha 2001“ v Červené nad Vltavou. (organizace s Policií ČR , náplň programu, přednášky, vedení semináře),
2. Celostátní seminář „Obecně nebezpečné trestné činy ČR 2001“ , Kašperské Hory 2001 (organizace s Policií ČR, náplň programu, přednášky, vedení semináře),
3. Přednášky na Policejní akademii (vyšetřování požárů, součinnost orgánů PČR a HZS, krizové řízení),
4. Přednáška pro vedoucí MO PČR v Praze (vyšetřování požárů, součinnost orgánů PČR a HZS, na IMZ Nové Město na Moravě),
5. Přednáška na téma činnost hasičů při spolupráci s orgány PČR na semináři o „Ekologické kriminalitě“ (pro Úřad vyšetřování ČR, Kašperské Hory),
6. Další specifické přednášky při školy a veřejnost
7. Přednášky pro revizní techniky z oborů elektro- a plyn

b) lektorská a pedagogická činnost:

1. Výuka tematiky „Ochrana člověka za mimořádných situací“ pro základní a střední školy, včetně metodické přípravy učitelů,
2. Vedení bakalářské práce pro VVŠ PV Vyškov,
3. Konzultace k diplomovým a bakalářským závěrečným pracím z oboru PO .

c) publicistická činnost:

1. cca 1.500 relací - průběžné a operativní informace sdělovacím prostředkům,
2. besedy v pořadech „Snídaně s NOVOU“,
3. odborné články v časopisech „150 hoří“, ALARM Revue, ve 2 sbornících seminářů
4. organizování a realizace webových stránek ww.požáry.cz.

d) taktická a prověřovací cvičení:

- 1) 24.02.01 P-1 , Pražský hrad,
- 2) 28.02.01 P – 14, Obchodní centrum Černý Most,
- 3) 13.03.01 P-5, Zlatý Anděl – supermarket Albert,
- 4) 23.03.01 P-8, Sokolovská 225 – objekt Eurotelu,
- 5) 20.04.01 P-9, Lupenická 20 – obytný dům,
- 6) 24.04.01 P-14, Linde Technoplyn – Kyje,
- 7) 16.05.01 P-6, Aviatická – letiště Praha-Ruzyně,
- 8) 19.07.01 P – 5, Fakultní nemocnice Motol,
- 9) 08.09.01 P-4, Mendelova 550 – základní škola, cvičení jednotek SDH,
- 10) 19.10.01 P-1, Klimentská 46 – Praha City Centrum,
- 11) 15.11.01 P-5, K Cementárně – Českomoravské cementárny Radotín,
- 12) 15.11.01 P-5, U Mrázovky – hotel Můvenpick Praha,
- 13) 20.11.01 P-6, Ruzyně, U Silnice 1 – Regata a.s.
- 14) 25.11.01 P- 7, Výstaviště - divadlo Globe,
- 15) 26.11.01 P-7, Dukelských hrdinů – Národní galerie ve Veletržním paláci,
- 16) 29.11.01 P –10, MITAS,
- 17) 29.11.01 P-6, velkosklad zboží Ruzyně,
- 18) 06.12.01 P-3, Olšanská – objekt Českého Telecomu a.s.,
- 19) 16.12.01 P-5, Jeremiášova 947 – nábytek Sconto,
- 20) 22.12.01 P-4, Tůrkova 1271 – Baumax,

e) akce ve spolupráci s představiteli hl. m. Prahy a odbory MHMP:

1. Práce na vodě – ukázky možností součinnosti HZSP, MHMP a složek IZS při pracích na vodě, 23. srpna 2001,
2. Den záchranářů – Střední zdravotnická škola P-4, tř. 5. května; výcvik, odborný výklad, záchrana osob, ukázky z součinnosti prvosledových složek ad. – květen 2001,
3. Dětské dny pro základní školy a městské části – v průběhu celého roku, cca 50 akcí,
4. Prohlídky hasičských stanic s odborným výkladem a předvedením ukázek z výcviku příslušníků HZSP celoročně,
5. Ukázky z výcviku speciální skupiny lezců při diplomatické návštěvě ze Sjediněných arabských emirátů – Praha 13,
6. Zajišťování asistencí a dohledu při akcích organizovaných hl. m. Prahou, kterých se zúčastňuje větší počet osob,
7. Další propagační a osvětové akce.

f) sportovní a jiné akce s účastí veřejnosti:

1. Mistrovství republiky v požárním sportu - Strahov, červen 2001,
2. Memoriál dr. F. Kohouta ve vyprošťování osob z havarovaných vozidel – říjen 2001, následná účast družstva HZSP při závodech ve Slovenské republice,
3. „Jde o vteřiny“ – Václavské náměstí, duben 2001,
4. Mistrovství republiky v závodech raftových člunů, Praha – Trója, červen 2001,
5. Schody 2001 Bratislava – výstup po schodišti do vyšších podlaží,
6. Účast na mezinárodních a republikových závodech – cyklistika, atletika, boby, aerobik, ad.
7. Návštěvy hasičů z evropských zemí – Německo, Polsko, Slovensko ad.
8. 15 akcí pro Svaz invalidů – Hasičská stanice č. 9 - požární loď

g) spolupráce s jednotkami Sdružení dobrovolných hasičů Čech , Moravy a Slezska v rámci Městského sdružení hl. m. Prahy :

1. zajišťování pravidelných školení a výcviku pro velitele jednotek a strojníky,
2. spolupráce při výcviku, při údržbě techniky a při řešení hasičské problematiky v jednotlivých částech hl. m. Prahy,
3. spolupráce při práci pro děti a mládež organizovanou dobrovolníky z řad jednotek SDH,
4. ukázky techniky a speciálního výcviku příslušníků HZS hl. m. Prahy při výročních dnech jednotek SDH,
5. další společné akce sloužící ku prospěchu obyvatel hl. m. Prahy.

III. Plnění úkolů uvedených v koncepci PO

Koncepce požární ochrany v hlavním městě Praze se zabývá veškerou související problematikou a zpracováním všech požadavků k dodržení bezpečnostního standardu pro obyvatele a návštěvníky města. Zpracování koncepce patří mezi základní dokumentaci požární ochrany a v současné době se dopracovává její konečné zaměření a znění. Kromě

požadavků uvedených v dokumentu MV - generálního ředitelství HZS ČR a nařízení vlády č. 172/01 Sb. k provedení zákona o požární ochraně jsou v koncepci uvedeny i veškeré předpokládané záměry a návrhy na vybudování dalších hasičských stanic na území hlavního města Prahy. Vedení Hasičského záchranného sboru hl. m. Prahy pokládá tuto část koncepce, z hlediska odpovídajícího a odpovědného přístupu k ochraně města, za nejpodstatnější a nejdůležitější.

Rozsáhlý plán výstavby nových hasičských stanic byl zahájen již v roce 1997, kdy byly učiněny první kroky k výstavbě nové hasičské stanice Smíchov. Provizorní podmínky bývalé stanice Smíchov, postavené v průběhu druhé světové války, nikterak neodpovídaly potřebám ochrany obyvatel v této části města a stejně tak neodpovídaly potřebám dnešního provozu zásahových jednotek. Dne 22.12.2000 byla slavnostně otevřena nová hasičská stanice Smíchov v Praze 5, Jinonické ul. , kdy po více než patnácti letech byla na území města otevřena nová hasičská stanice. V areálu centrální hasičské stanice č. 1 v Praze 2, Sokolské 62 byly ve stejném roce postaveny nové, tolik potřebné garáže. Koncem roku 2001 na těchto garážích započala výstavba třípodlažní nástavby pro potřeby zásahových jednotek. Současně probíhají přípravné práce pro realizaci přestavby objektu vykoupěného v Praze 16 - Radotíně, kde bude zbudována nová hasičská stanice, protože stávající prostory užívané HZS hl.m.Prahy převezme restituent. V novém objektu bude společně s jednotkou HZS hl.m.Prahy sídlit výjezd Zdravotnické záchranné služby hl. m. Prahy a místní jednotka Sboru dobrovolných hasičů. Na základě jednání a spolupráce s představiteli města a jednotlivými odbory MHPM lze předpokládat, že v roce 2002 bude přestavba zahájena a dokončena v prvních měsících následujícího roku.

Připravována je rovněž výstavba dalších hasičských stanic, která je dle plánu navržena až do roku 2014, kdy by mělo být město pokryto dostatečnou zahuštěnou sítí „satelitních“ hasičských stanic. Odpovídající pokrytí hlavního města Prahy novými stanicemi zajistí především zkrácení dojezdových časů zásahových jednotek, čímž bude dosažena zvýšená rychlost účinné záchrany, poskytované při jednotlivých zásazích a snižován rozsah případných škod s hospodářským efektem . Připravována je výstavba nové hasičské stanice Kobylisy, jejímž úkolem bude zabezpečení a dostatečné pokrytí severní části Prahy. Dnešní dojezdové časy jsou zde na hranici únosnosti a vzhledem k neustále narůstající dopravě se stále prodlužují.

Obdobnou situaci řeší Hasičský záchranný sbor hl. m. Prahy v Modřanech, kam, v oblasti poměrně husté obytné zástavby, jsou dojezdové časy také neúměrně dlouhé. Na základě územního plánu hl. m. Prahy je zde určen pozemek a jsou předběžně projednány základní administrativní kroky. V případě schválení potřebných finančních prostředků je možné zahájit projektovou přípravu s následnou realizací.

Třetí z nových hasičských stanic, které je možné urychleně vybudovat, je stanice Vysočany. Pozemek je také určen Územním plánem hl. m. Prahy, avšak je nutné ho nejprve vykoupit. Jednání s majitelem (ČKD Holding) již započala a o jejich výsledcích jsou městu podávány informace. Stanice bude umístěna v průmyslové části Vysočan, kde je také plánována výstavba nové multifunkční haly(např. pro Mistrovství světa v ledním hokeji v roce 2004). Jde tedy nejen o zvýšení bezpečnostního standardu a zkrácení dojezdových časů pro uvedenou oblast města, ale také o zabezpečení společensky a mezinárodně významného objektu s velkou kapacitou návštěvníků.

S výstavbou nových hasičských stanic souvisí zároveň personální doplnění zásahových jednotek Hasičského záchranného sboru hl. m. Prahy na požadované počty a též vybavení nových stanic novou požární technikou. Část z těchto úkolů byla již v uplynulých letech splněna, kdy za spolupráce s městem došlo k přezbrojení základní i speciální mobilní požární techniky. Je ale samozřejmé, že pro nové stanice půjde o rozšíření nákupů požární techniky a o její pravidelnou obměnu. Při zachování způsobu každoročních pravidelných nákupů nebudou finanční nároky náhle neúměrně vysoké a nesplnitelné. Postupné investice budou rozloženy na jednotlivé roky na základě předem stanovených plánů a zapracování do rozpočtu. V budoucnosti se předpokládá souběžná finanční participace státu, tedy České republiky, a hlavního města Prahy. Personální obsazení nových jednotlivých stanic bude řešeno v souladu s potřebou a plány plošného pokrytí území města a finančními možnostmi státu.

V případě rozsáhlých a složitých zásahů probíhá součinnost s jednotkami Sboru dobrovolných hasičů působícími na území Prahy a se všemi složkami integrovaného záchranného systému. Společná spolupráce a uplatnění základních prvosledových a dalších pomocných složek dostala v roce 2001 přesná pravidla /zák. č. 239/00 Sb. o integrovaném záchranném systému/, která ještě zvýšila bezpečnost a ochranu obyvatel a návštěvníků hlavního města .

Veškeré uváděné skutečnosti byly projednávány a podle možností řešeny již v roce 2001 a jsou zahrnuty do Koncepce požární ochrany hl. m. Prahy zpracovávané pro následující roky.